

Læsisáætlun

2025 útgáfa

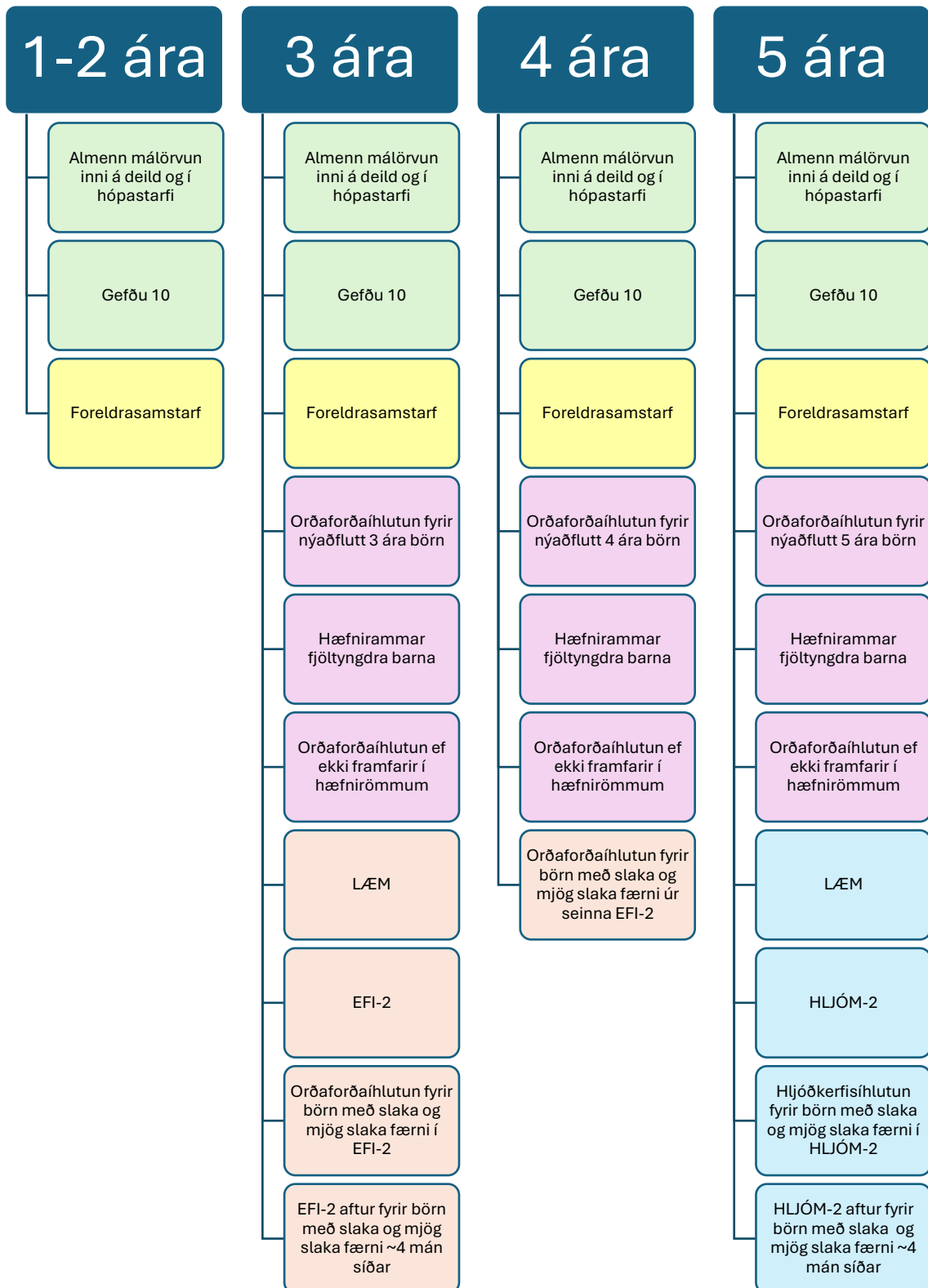
Inngangur

Vorið 2025 hóf leikskólinn Bakkaborg vinnu við þróun læsisáætlunar. Markmið þessa verkefnis var þrjúþætt: Að undirstrika það mikilvæga málörvunarstarf sem þegar fer fram í leikskólanum, að útbúa stuðningsrit fyrir deildir sem tryggir samræmi í vinnu með málörvun og að tryggja að unnið sé samkvæmt öllum þáttum læsisáætlunar Breiðholts.

Vinnan hófst með samtali milli skólastjóra, deildarstjóra og verkefnastjóra fjölmenningar, þar sem skráð var það málörvunarstarf sem þegar fer fram á deildunum og hugmyndir að umbótum. Aðkoma sérkennslunnar var einnig skoðuð og haft var samband við Sigrúnu Öldu Sigfúsdóttur, talmeinafræðing á Suðurmiðstöð sem kom með góðar og gagnlegar ábendingar. Afraksturinn, sem settur er fram hér á næstu síðum, byggir á þeirri grunnhugmynd að málörvun eigi sér stað á öllum tímum leikskóladagsins og að allir starfsmenn leikskólans beri ábyrgð á að styrkja mál, skilning og læsisfærni barna og vekja áhuga þeirra á tungumálinu.

Læsisáætluninni er skipt í nokkra þætti. Fremst er yfirlit þar sem stiklað er á stóru um málörvun í Bakkaborg. Næst er farið yfir málörvunarstarf hvernar deildar, þá samstarf við foreldra um málörvun, að lokum er fjallað um aðkomu sérkennslunnar þegar börn sýna merki um mögulegan málþroskavanda.

Yfirlit

Bakki

Orðaforði og málskilningur

☐

- ☐ Flæðilestur einu sinni í viku
- ☐ Lesa reglulega yfir daginn þegar tækifæri gefst
- ☐ Bækur til taks fyrir starfsfólk í öllum rýmum
- ☐ Bækur aðgengilegar og í hæð barnanna
- ☐ Unnið með fyrirfram ákveðin mánaðarþemu
- ☐ Læra valin orð tengd þema
- ☐ Setja orð á hluti og athafnir við öll tækifæri
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Gefðu 10
- ☐ Styðja við leik barna

Máltjáning og frásagnarhæfni

☐

- ☐ Spyrja spurninga (æfa sérstaklega: Hvað, hvar).
- ☐ Spjalla við börnin
- ☐ Styðja við leik barna
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Æfa að standa og tala fyrir framan hóp
- ☐ Æfa setningar („Ég heiti _“, "Má ég fá")

Hlustun og hljóðkerfisvitund

☐

- ☐ Æfa lubbahljóðin
- ☐ Leika með rím
- ☐ Sundurgreina atkvæði

Ritmál

☐

- ☐ Íslenska stafrófið sýnilegt uppi á vegg
- ☐ Teikna og lita

Álfhóll

Orðaforði og málskilningur

- ☐ Flæðilestur einu sinni í viku
- ☐ Sögustund daglega í samveru
- ☐ Unnið með fyrirfram ákveðin mánaðarpemu
- ☐ Læra valin orð tengd þema
- ☐ Setja orð á hluti og athafnir við öll tækifæri
- ☐ Spila
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Gefðu 10
- ☐ Styðja við leik barna

Máltjáning og frásagnarhæfni

- ☐ Spyrja börnin spurninga (æfa sérstaklega: Hvað, hvar, hver)
- ☐ Spjalla við börnin
- ☐ Styðja við leik barna
- ☐ Spila
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Segja hvað er í matinn og bjóða gjörið svo vel (*Umsjónamaður*).
- ☐ Standa fyrir framan hóp og segja frá

Hlustun og hljóðkerfisvitund

- ☐ Æfa lubbahljóðin
- ☐ Leika með rím
- ☐ Sundurgreina atkvæði

Ritmál

- ☐ Íslenska stafrófið sýnilegt uppi á vegg
- ☐ Teikna og lita
- ☐ Æfa rétt blýantsgrip

Dvergasteinn

Orðaforði og málskilningur

- ☐ Sögustund tvisvar á dag
- ☐ Hlusta á sögu í vakandi hvíld
- ☐ Unnið með fyrirfram ákveðin mánaðarþemu
- ☐ Læra valin orð tengd þema
- ☐ Læra orðaforða úr Lubbastund
- ☐ Orðaforði um veður og útiföt (*morgunsamvera*)
- ☐ Setja orð á hluti og athafnir við öll tækifæri
- ☐ Spjalla við börnin
- ☐ Spila
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Gefðu 10
- ☐ Styðja við leik barna

Máltjáning og frásagnarhæfni

- ☐ Spyrja börnin spurninga (æfa sérstaklega: Hvað, hvar, hver, hvernig)
- ☐ Spjalla við börnin
- ☐ Styðja við leik barna
- ☐ Spila
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Segja hvernig veðrið er, hvaða vikudagur, hvað er í matinn og bjóða gjörið svo vel (*umsjónamaður*)
- ☐ Leikir og samtöl í Blæ út frá myndaspjöldum
- ☐ Leikir þar sem reynir á tjáningu, t.d. hver stal kökunni, hver er undir teppinu o.fl.

Hlustun og hljóðkerfisvitund

- ☐ Æfa lubbahljóðin
- ☐ Leika með rím
- ☐ Sundurgreina atkvæði
- ☐ Greina fyrsta hljóð í orði

Ritmál

- ☐ Íslenska stafrófið sýnilegt uppi á vegg
- ☐ Kynnast stöfunum og hljóðum þeirra
- ☐ Æfa að skrifa nafnið sitt
- ☐ Æfa rétt blýantsgrip

Trölladyngja

Orðaforði og málskilningur

☐

- ☐ Sögustund daglega
- ☐ Lífsgildisbækur lesnar vikulega og ræddar
- ☐ Unnið með fyrirfram ákveðin mánaðarþemu
- ☐ Læra valin orð tengd þema
- ☐ Orðaforði um veður, útiföt og viku- og mánaðardag (*morgunsamvera*)
- ☐ Tölur, bókstafir, form og litir (*leikur að læra*)
- ☐ Spjall yfir daginn
- ☐ Spila
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Gefðu 10
- ☐ Styðja við leik barna

Máltjáning og frásagnarhæfni

☐

- Spyrja börnin spurninga (æfa sérstaklega: Hvað, hvar, hver, hvernig)
- ☐ Spjalla við börnin
- ☐ Styðja við leik barna
- ☐ Spila
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Æfa að svara spurningum um sig sjálf (t.d. afmælisdag, heimilisfang o.fl.)
- ☐ Segja hvernig veðrið er, viku- og mánaðardag, hvernig á að klæða sig í útiveru, hvað er í matinn, búður gjörið svo vel (*Umsjónamaður*).
- ☐ Segja frá eigin skoðunum og reynslu í hópastarfi
- ☐ Leikir þar sem reynir á tjáningu, t.d. hver stal kökunni, hver er undir teppinu o.fl.
- ☐ Æfa að tala fyrir framan hóp vikulega

Hlustun og hljóðkerfisvitund

☐

- ☐ Æfa lubbahljóðin
- ☐ Leika með rím
- ☐ Búa til rím
- ☐ Sundurgreina atkvæði
- ☐ Tengja atkvæði í orð
- ☐ Greina fyrsta hljóð í orði
- ☐ Finna orð sem byrja á ákveðnu hljóði

Ritmál

☐

- ☐ Læra stafina og hljóðin þeirra (*leikur að læra*)
- ☐ Skrifa nöfnin sín
- ☐ Búa til stafi úr ýmsu efni, t.d. leir, perlur, ull o.fl.
- ☐ Æfa rétt blýantsgrip

Skessuból

Orðaforði og málskilningur

- ☐ Sögustund daglega
- ☐ Orðagull vikulega
- ☐ Orð og saga úr Lubbastund vikulega
- ☐ Spjall og spurningaleikur í upphafi hópastarfs
- ☐ Unnið með fyrirfram ákveðin þemu
- ☐ Spjall yfir daginn
- ☐ Spila
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Gefðu 10
- ☐ Styðja við leik barna

Máltjáning og frásagnarhæfni

- ☐ Spyrja börnin spurninga (æfa sérstaklega: Hvað, hvar, hver, hvernig, hvenær, af hverju)
- ☐ Spjalla við börnin
- ☐ Styðja við leik barna
- ☐ Spila
- ☐ Syngja og læra valin lög
- ☐ Sögugrunnur aðra hverja viku
- ☐ Börn koma með hugmyndir af orðum, t.d. fyrir rím og hljóð dagsins
- ☐ Spjall og spurningaleikir í upphafi hópastarfs
- ☐ Syngja og læra valin lög

Hlustun og hljóðkerfisvitund

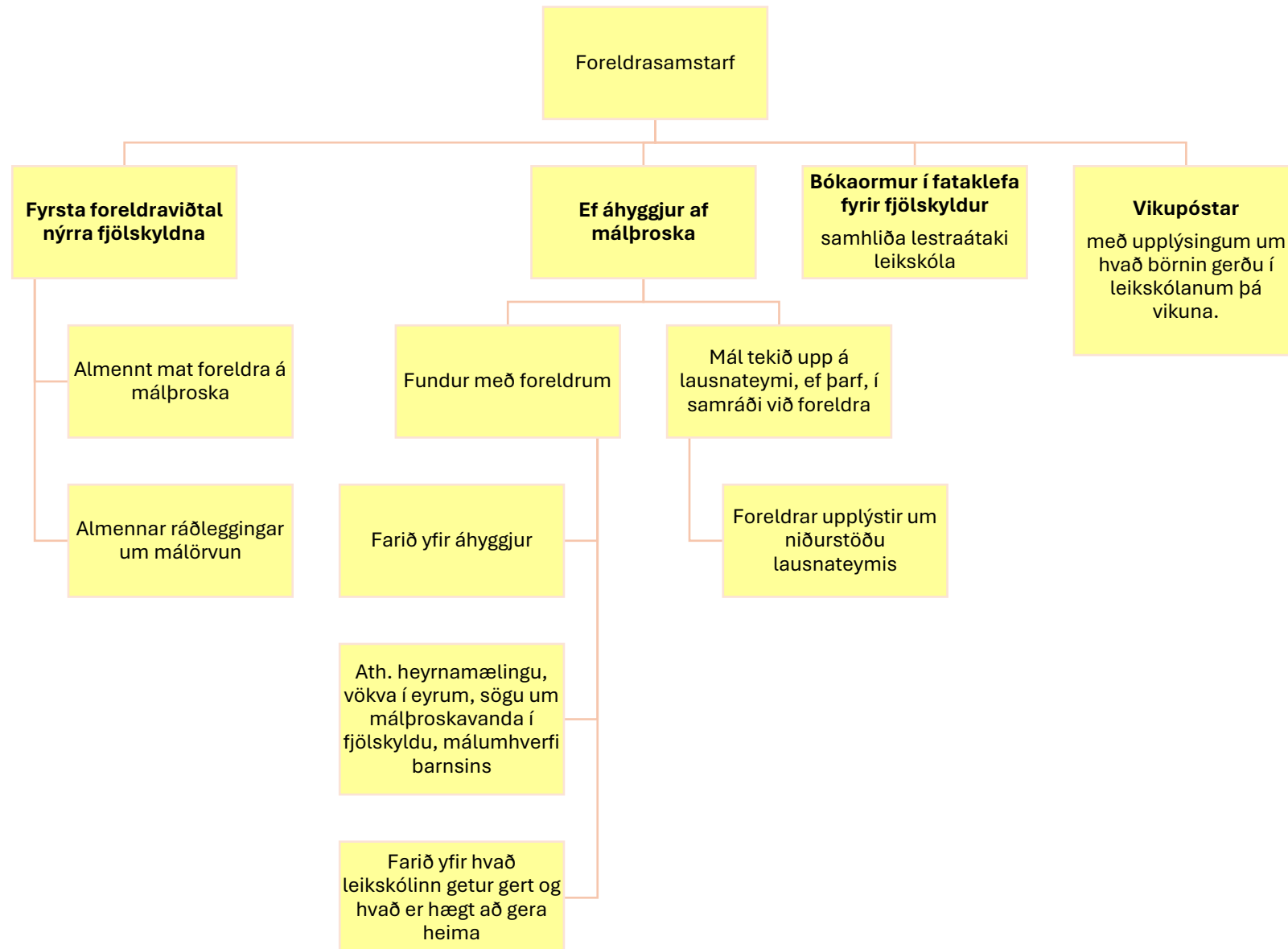
- ☐ Æfa lubbahljóðin
- ☐ K-Pals
 - Sundurgreina atkvæði
 - Greina byrjunar- og endahljóð
 - Tengja saman hljóð í orð
 - Sundurgreina hljóð
 - Rím
- ☐ Orðhlutaeyðing
- ☐ Samsett orð

Ritmál

- ☐ Skrifa stafi
- ☐ Skrifa orð eftir fyrirmynd vikulega
- ☐ Skólaverkefni vikulega
- ☐ Börn sjá hugmyndir sínar skrifaðar á töflu
- ☐ Merkja verkefni með nafninu sínu og dagsetningu
- ☐ Æfa rétt blýantsgrip

Foreldrasamstarf

Sérkennsla

